

فروغ قرآن در نگاه امام چهارم

قرآن نمونه کامل آمیختگی اعجاز تکوین و تشریح است. کتابی است که بشریت توان آوردن همانندی برای آن نداشته و دستورات و جامعیت آن، هر اندیشمند حکیم را به خضوع و ستایش وامی دارد.

پدید آورنده: عباس کوثری

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

به رخت نظاره کردن سخن خدا شنیدن

قرآن نمونه کامل آمیختگی اعجاز تکوین و تشریح است. کتابی است که بشریت توان آوردن همانندی برای آن نداشته و دستورات و جامعیت آن، هر اندیشمند حکیم را به خضوع و ستایش وامی دارد.

هر قدر انسانها از صفای روحی و طهارت معنوی بهره مند باشند،

می توانند جلوه هایی از جمال دلربایش را شهود کنند همان سان که قرآن می فرماید: «لایمسه الا المطهرون» (1)

از آنجا که خاندان عصمت و وحی برگزیدگانی هستند که طبق آیه «تطهیر» در اوج پاکی و قداست قرار گرفته و از هر گونه پلیدی بدورند، تمام جانیشان مستغرق در قرآن مجید شده و شایسته ترین انسانهایی می باشند که تفسیر روشن آیات الهی را فرا راه تشنگان حقیقت قرار می دهند.

یکی از این منظومه نورانی، سجاد آل محمد زین العابدین علیه السلام است. در این مقال، با نگاهی گذرا سخنان نورانی شان را درباره قرآن می نگریم. بدان امید که جرعه نوش معارف قرآنی با جام عترت باشیم.

1 - عظمت قرآن

امام زین العابدین علیه السلام از رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل می کند که فرمود:

من اعطاه الله القرآن فرای ان احدا اعطی افضل مما اعطی فقد صغر عظیما و عظم صغیرا؛ شخصی را که خداوند به او دانش قرآنی عطاء نموده اگر تصورش این باشد که کسی را بهتر از این عطای الهی داده اند، در حقیقت بزرگی را کوچک شمرده و کوچکی را بزرگ

دانسته است. (2)

2 - ویژگی های قرآن

در دعای امام زین العابدین علیه السلام به هنگام ختم قرآن برخی از ویژگی های آن این چنین بیان شده است.

الف - نور هدایت

قرآن کریم از خود با صفت «نور» یاد می کند و می فرماید:

«و انزلنا الیکم نورا مبینا» (3) اما این نورانیت برای چه فردی است؟

امام علیه السلام می فرماید: «و جعلته نورا نهتدی من ظلم الضلالة والجهالة باتباعه؛ بار خدایا! قرآن را نور و روشنایی گردانیدی که با پیروی از تعالیم آن از تاریکی های گمراهی و نادانی رهایی یابیم.» (4)

در رابطه با جاودانگی نور قرآن می فرماید: «ونور هدی لایطفا عن الشاهدین برهانه؛ و آن را نور هدایتی قرار دادی که برهان و دلیل آن

از شاهدان و گواهان خاموش نمی شود.» (5)

ب - درمان دردها

قرآن می فرماید: «وننزل من القرآن ما هو شفاء و رحمة للمؤمنین»؛ «ما فروفرستادیم از قرآن آنچه را که برای مؤمنان شفا و رحمت است.» (6) اما اینکه در چه زمان و برای چه فرد؟ امام زین العابدین علیه السلام در دعای خویش این گونه بیان می دارد:

«و شفاء لمن انصت بفهم التصدیق الی استماعه؛ قرآن شفا و درمان است برای کسی که فهمیدن آن را از روی تصدیق و باور خواسته و برای شنیدنش خاموش گشته است.» (7)

ج - ترازوی عدالت

قرآن مجید می فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده اید! برای خدا قیام کنید، و از روی عدالت گواهی دهید. دشمنی با جمعیتی، شما را به گناه و ترک عدالت نکشاند. عدالت ورزید که به پرهیزکاری نزدیک تر است و از «معصیت» خدا بپرهیزید که خداوند از آنچه انجام می دهید،

با خبر است.» (8) و خطاب به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: «بگو به هر کتابی که خدا نازل کرده، ایمان آورده ام و مأمورم در میان شما عدالت کنم.» (9) و عدالت را مبنای تشکیل خانواده دانسته و می فرماید: «فان خفتم الا تعدلوا فواحدة» (10) و نیز مبنای روابط اقتصادی قلمداد شده و می فرماید: «و اوفوا الکیل و المیزان بالقسط»؛ «و حق پیمانۀ و وزن را به عدالت اداء کنید.» (11) و همچنین حل منازعات را بر اساس عدالت خواستار شده است و می فرماید: «فاصلحوا بینهما بالعدل و اقسطوا ان الله یحب المقسطین»؛ «در میان آن دو به عدالت صلح برقرار سازید و عدالت پیشه کنید که خداوند عدالت پیشگان را دوست دارد.» (12) اما اینکه چه معیار و ملاک و قانونی می توان برای به دست آوردن عدالت معین نمود؟ امام زین العابدین علیه السلام می فرماید: «و میزان عدل لایحیف عن الحق لسانه؛ قرآن ترازوی عدالت است که زبانه اش از حق و درستی برنمی گردد.» (13)

پی نوشت ها:

1 . واقعه/79 .

2 . اصول کافی، ج 2، ص 605، باب فضل حامل القرآن، ح 7 .

3 . نساء/174 .

4 و 5 . صحیفه سجادیه، دعای 42 .

6 . اسراء/82 .

7 . صحیفه سجادیه، دعای 42 .

8 . مائده/8 .

9 . شوری/15 .

10 . نساء/4 .

11 . انعام/152 .

12 . حجرات/9 .

13 . صحیفه سجادیه، دعای 42